

ประกาศกรมศิลปากร

เรื่อง กำหนดจำนวนโบราณสถานสำหรับชาติ

ตามที่กรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นบัญชีระนาจันท์ ตำบลต๋นนามจันท์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ไว้เป็นโบราณสถานสำหรับชาติ ตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยโบราณสถาน ศิลปวัตถุ โบราณวัตถุและการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๔๗๗ เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๗ แล้วนั้น

บัดนี้ กรมศิลปากร ได้สำรวจขอบเขตและจำนวนเนื้อที่ของระนาจันท์เสร็จแล้ว เห็นสมควรขึ้นบัญชีระนาจันท์ตามขอบเขตและเนื้อที่ซึ่งสำรวจใหม่ จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยโบราณสถาน ศิลปวัตถุ โบราณวัตถุและการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๔๗๗ ขอประกาศว่า กรมศิลปากรได้จัดทำบัญชีระนาจันท์ ตำบลต๋นนามจันท์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม รวมเนื้อที่ทั้งสิ้น ๑๐ ไร่ ๖๕ ตารางวา ๑ ตารางคอก ปรากฏตามแผนที่ระวางรายแสดงที่คงระนาจันท์นทายประกาศน เป็นโบราณสถานสำหรับชาติ.

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๓

(ลงนาม) ธนิต อยู่โพธิ์

(นายธนิต อยู่โพธิ์)

อธิบดีกรมศิลปากร

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๗๕ ตอนที่ ๕๐ วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๓)

ลระนำจันทร

วังสรวท รุจิรทิน

ลระนำจันทรเป็นลระนำโบราณอยู่ที่บ้านเนินปราสาท ในท้องที่ตำบลลระนำจันทร อำเภอมือง จังหวัดนครปฐม ห่างจากองค์พระปฐมเจดีย์ไปทางทิศตะวันตกประมาณ ๒ กิโลเมตร ใกล้กับบริเวณพระราชวังลระนำจันทร ลัทธิฐานว่าเป็นลระนำซึ่งมีมาแต่สมัย เมื่อกครั้งเมืองนครปฐมเดิมยังเจริญรุ่งเรืองและมีกษัตริย์ปกครองอยู่ เพราะปรากฏว่าบริเวณ ใกล้เคียงกับลระนำเนินดินและคำคู่ล้อมรอบ และเนินดินนั้นมีร่องรอยว่าเป็นซากฐานปราสาท ท้องพระโรง โบสถ์พราหมณ์ ฯลฯ ดังปรากฏตามหนังสือเรื่องพระปฐมเจดีย์ ฉบับของ พระยาทิพากรวงศ์ (ข้า บุนนาค) เรียบเรียงไว้ตอนหนึ่งว่า “ท้องเดิมณอยู่ข้างตะวันตก พระปฐมเจดีย์ห่างประมาณสามสิบเส้น มีฐานปราสาท โบสถ์พราหมณ์ ลระนำ กำแพงชั้นใน ชนนอกก็ยังปรากฏอยู่บ้าง” ข้อของลระนำเป็นดินเคาททำให้เรียกชื่อตามดินว่า ตามลลระนำ- จันทรมาแต่โบราณ จนกระทั่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดฯ ให้สร้าง พระราชวังลระนำจันทรขึ้น จึงได้ทรงเปลี่ยนชื่อตำบลใหม่ เรียกตามนามพระราชวังว่า “ตำบลลระนำจันทร” ทางราชการและราษฎรนับถือนำในลระนำเป็นนาคศักดิ์สิทธิ์ เพราะ เป็นลระนำที่อยู่ในบริเวณพระราชฐานมาแต่เดิม นำในลระนำคงจะได้นำไปใช้ในการพิธีต่างๆ และราษฎรก็ได้อาศัยใช้บริโภคเช่นเดียวกับน้ำในสระพังไพลย์ศรีเมืองสุโขทัย หรือน้ำลระนำด้วย ท้องทุ่งพรหมมาศ เมืองลพบุรี เนื่องจากลระนำจันทรเป็นลระนำที่มามีมาแต่โบราณกาลมีความ สำคัญในทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี กรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นบัญชีไว้เป็นโบราณ ถานสำหรับชาติ เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๗ แต่ครั้งนั้นยังไม่ได้กำหนดขอบเขตไว้เป็น ที่แน่นอน บดินทางจังหวัดนครปฐมได้ทำความตกลงกับเอกชนซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินใกล้เคียง เรียบร้อย และกำหนดอาณาบริเวณเป็นเนื้อที่ประมาณ ๓๐ ไร่ ๖๕ ตารางวา ๓ ตารางศอก กรมศิลปากรจึงได้นำแผนผังประกาศกำหนดขอบเขตโบราณสถานสำหรับชาติแห่งนอกครั้ง หนึ่ง ดังปรากฏในหนังสือราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๕ ตอนที่ ๘๐ วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๐๑ และจัดการถนอมรักษาแนวเขตที่ดินแห่งนั้นแล้วเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ ลระนำจันทรไม่ได้รับการ ทุนบำรุง เานจึงคนเขินมาก จะได้ทำการขุดลอกต่อไปในโอกาสอันควร.

แผนผังสำรวจ กองโบราณคดี กรมศิลปากร.

ผู้สำรวจ	ผู้เขียน
ผู้สอบ	ผู้บันทึก
ผู้ตรวจ	ผู้ควบคุม
ผู้ตรวจ	ผู้บันทึก

